

Observatoriulu ese de doue ori in septimana, mercuria si sambata.

Pretulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. sau 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau 11 franci; — numeri singuratii se dau cate cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie sau linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare cate 7 cr., la adou'a si a treia cate 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru priu assemnatiunile postei statului, adrasate de a dreptulu la Redactiunea Diariulu Observatoriulu in Sibiu.

Nr. 14.

Sibiu, 17/1 Martiu 1879.

Anulu II.

Nr. 164 Pres.

Cerculariu

cãtra tôte oficiile protopresbiterale din archidiecea Transilvaniei.

Mi au venitu si inca totu 'mi vinu mai din tôte partile archidiecei mele multe adrese provide cu subscrieri numerose din partea clerului si a credinciosilor nostri, prin cari se da espressiune viua unoru ingrigiri seriose, ce le a produsu la archidieceanii mei proiectulu de lege elaboratu de inaltulu regimu alu statului pentru introducerea limbii magiara, ca studiu obligatu, in tôte scolele populare elementari, prin urmare si in ale nostre confessionale.

Inca 'nainte de a 'mi fi venitu astfelu de adrese, am petrecutu insumi cu tota atentiunea mentionatulu proiectu de lege dupa coprinsulu lui divulgatu prin jurnale si am consultatu cu ai mei asupr'a obiectului; er' mai apoi, dupace si din partea celorlalte eparchii ale provinciei nostre metropolitane se ivira asemenè ingrigiri, eu si Preasantiile Sale episcopii eparchiali din Caransebesiu si Aradu ne-amu aflatu siliti a intreveni in obiectulu acest'a chiaru la preainaltulu tronu alu Maiestatei Sale cesaro-regesci si apostolice, rogandune preaumilitu pentru a se detrage atinsulu proiectu de lege preanalt'a aprobare prealabila.

Prin preaumilit'a nostra representatiune, carea noi archiereii insotiti de deputatii clericali si mireni ai consistorieloru eparchiale din Sibiu, Aradu si Caransebesiu, o amu substernutu in persona in diu'a de 1/13 Februaru a. c. la preainaltulu tronu, — biseric'a nostra reprezentata astfelu, a facutu totu ce se potea face intre datele inpregiurarii fatia de atinsulu proiectu de lege, fara se fimu condusi catu mai putienu de vre-o ura sau aversiune catra limb'a magiara, care e limb'a statului, ci singuru numai de acele vederi: ca o lege ca cea proiectata de inaltulu regimu alu tierii, pe langa ceea ca ea in parte ar jigni autonomi'a nostra biseric'asca, nu s'ar potè esecut'a fara detrimentulu culturalei corespunditoare trebuintieloru reale ale poporului nostru; er' o esecutare a ei fortiate ar produce amaratiune si pote si alte urmari rele chiaru in detrimentulu adeveratelor interese ale patriei.

Radiemati pe ponderositatea motiveloru espuse in preaumilit'a nostra representatiune, si insufletiti

de simtimintele nostre loiale si de adeveratulu patriotismu, care ni au datu taria in pasii nostri, — noi archiereii si deputatii consistorieloru eparchiale ne amu reintornatu din missiunea nostra cu cele mai bune sperantie de unu resultatu multiamitoriu pentru caus'a nostra si salutaru pentru diferite nationalitati ale patriei comune.

Sperantiele acestea ale nostre le inpreunamu cu mangaerea aceea, ce ni o dau cuvintele preagratiöse ale augustului nostru monarchu, cari fuse-ramu fericiti a le audi la substernerea preaumiliti nostre representatiuni, ca adeva Maiestatea Sa se va indura a lua obiectulu petitiunei nostre ca demnu de o prejudecare matura, dandu preagratiösu inca inainte espressiune cu deplina liniscire acelei sperantie: ca de siguru e departe dela gubernulu Maiestatei Sale si intocmai si dela legislatiune intentiunea, de a pune in vigore asia felu de dispositiuni, cari aru potè caus'a ingrigiri temeinice, si aru fi in stare de a turbura intre diferite nationalitati ale tierii pacea si concordia, care spre bucuria esista, de Maiestatea Sa e totdeuna dorita, si a careia grigire ulterioara Maiestatea Sa ni o pote numai recomanda si noue cu tota caldur'a.

Candu vinu a Te insarcina, ca tôte acestea se le inpartasesci clerului si poporului din tractulu (tit.) DTale ca respunsu generalu la numeroase adrese, de cari amintiu la inceputu, — me folosescu de ocasiunea acest'a spre a da cu totadinsulu organeloru nostre bisericesci si prestetotu clerului si poporului archidieceanulu svatulu meu archipastorescu: ca in cele ce privescu proiectulu de lege atinsu mai susu, se-si linisceca ingrigirile, punendu-si tota increderea in autoritatile superiori bisericesci, cari priveghieza si de siguru voru priveghia si mai departe asupr'a intereselor culturali ale poporului nostru, si nu voru lipsi a-si face la timp detorinti'a facia de ori-ce incidinti, cari nu cumva ni-ar potè reinoi ingrigirile.

Cu deosebire recomandu clerului si poporului nostru: se-si pastredie in tota curatienea simtimintele sale religiose si nationali insupte dela strabunii nostri inca prin educatiunea domestica; daru pe langa acestea se conserve si se nutresca cu caldura si patriotismulu celu adevratu, care pretinde, ca toti fiii patriei, de ori-ce limb'a sau religione, se se unesca intr'unu singuru statu, pe bas'a

principiiloru sublimu de libertate, egalitate si fratietate.

Cuvintele preagratiöse ale Maiestatei Sale augustului nostru monarchu se prinda radecini adenci in animele nostre. Clerulu si poporulu nostru, consciu de sine si mandru in virtutile sale cetatienesci, se conlucre in atitudine generosa pentru sustinerea pacii interne si a bunei armonii intre diferitele popore ale patriei. Legile tierii sanctionate de Maiestatea Sa se le veneramu neviolabile. Autoritatiloru statului se le damu reverinti'a si ascultarea, ce le compete dupa conceptele genuine de regimu constitutionalu. Dar mai pre susu de tôte esceleze clerulu si poporulu nostru prin ceea mai stralucita virtute eredita dela stramosii sei, prin credinti'a neclatita si omagial'a supunere ca tra ceea ce este prin'a si suprem'a conditiune de existinta a statului nostru: ca tra preanaltulu tronu, si anume ca tra Majestatea Sa ces. regesca si apostolica, preagratiösu nostru domnitoriu Franciscu Iosifu I. pentru a caruia scumpa vietia si binefacatorea-i potere in tôte dilele inaltiamu la ceriu ferbinte rogaciuni!

Sibiu, 8/20 Februaru, 1879.

Mironu Romanulu m., p.,
archiepiscopu si mitropolitu.

Critic'a criticei in caus'a nationale.

Este una din aparitiunile cele mai interesante in dilele acestea, ca respunsulu monarchului datu deputatiunei gr.-orientale romanesci in audienti'a din 1/13 Februaru a. c. se ia de ca tra adversarii nostri tocma asia in favoarea propria, precum ilu luamu noi in favoarea nostra. Marea differentia intre noi si adversari este, ca noi spunemu linpede cum ilu intielegemu, ei din contra nu se esplica, ci siovaie, se incurca in sofisme, ca si vulpea in capcanu. Noi suntemu indestulati cu respunsulu imperatescu. „Eu afiu ca obiectulu rogamentei DVöstra merita ca se'lu iau in cercetare matora (reiflicher Erwägung würdigen).“ Potea se dica monarchulu mai multu, inainte de a primi si a citi representatiunea? Nu potea, precum nu pote nici altulu nimeni. Cu tote acestea monarchulu merse si mai departe, ca-ci audise pe scurtu, care este obiectulu plansorei romanesci; ilu cunoseca chiaru din telegramele metropolitiloru, dela Sibiu

Foisiór'a „Observatoriului“.

Poesii populare.*)

Doine.

I.

Frundia verde lemnu din susu,
Badea la Sibiu s'a dusu,
S'aduca metase negra,
Se'mi cosu o camasiu draga,
Un'a lui si un'a mie
Se 'mi fia de cununie.
Badea 'napoi s'au intornatu,
De metase si'au uitatu,
Si alt'a si-au capatatu.
Si elu mi-au tramisu inapoi
Doue fire de secara,
Ca éca elu acum' se 'nsóra;
Si eu iam tramisu inapoi
Doue fire de ovesu,
Se se insóre sanetosu.
Si elu mi-au tramisu
Doue fire de alunu,
Se me ducu se mi-lu cununu.
Si 'ntrebain pe maica mea,
Se me ducu ori ore bá?
Taci tu ficia si te du.
Dá la fin'a ce se'i ducu?

*) Petrecendu in timpulu din urma câteva dile la Orasthi'a si Hunediór'a mi se dete ocasiune a culege câteva frumoše si pretioše margaritare de poesii populare de prin acele tienuturi. Publicandule in foisióra „Observatoriului“ credu a face o placere cetitoriloru si cetitoriloru nostrii, precum si unu modestu serviciu literaturei nostre nationale.

J. G. Baritiu.

Dui o mana de alune,
Se se duca fi'na in lume
Se'ti remaie finulu tie.

II.

Frunzia verde visinele,
De vi mere *) badeo mere,
De vi mere badeo mane,
Du-me badeo si pe mine.
De'ti a fi cu min' rusine,
Fà-me badeo brèu de lana
Si me 'ncinge pan'ga tine;
De'ti a pareu breulu greu,
Fà-me lumina de seu
Si me pune in sínulu teu;
De ti-o fi ca m'oi strică,
Fà-me lumina de cèra
Si me pune subtióra,
Si me treci cu tine 'n tiéra.
Unde badeo tu i ciná,
Eu frumosu ti-oi luminá,
Unde badeo tu i pasi,
Eu mereu cu tine oi fi.

III.

Dorù badei, dorulu meu
De l'asiu potea capatá,
Eu cu dragu l'asiu semaná,
Si l'asiu face stogu in pragu,
Si l'asiu inbláci cu dragu,
Si l'asiu cerne prin sprincéna,
Si l'asiu dá animei mele
Dór s'ar stemperá de jele.

IV.

Eu sunt fèta de romanu
Numele meu e Florica,

*) usitatu in locu de merge.

Si frumoša ca si-o flóre
Diminèti'a pe recóre.
Badeo, ochisorii mei
Iau unsu maic'a cu uleiu,
Storsu in frundia de teiu.
Badeo budiutiile mele
Le a unsu maic'a cu zaharu,
Cu dulce si cu amaru.
Sunt fèta din casa mare,
Pociu iubi pe ori si care.
Nu sunt fèta de domnu mare
Se portu perulu pe spinare,
Nici haine de metase,
Mai bine camasiu frumoša.
Dominec'a in serbatóre
Incaltiu cismele in picioare,
Si la grumadiu puiu margele,
Si in degete puiu inele,
Si in cossitia floricele.
Unu fecioru la mine vine,
Si cu man'a me coprinde,
Si un'a la flori intinde,
Si eu indaraptu i-am spusu:
Dute, dute badisióre,
Ca tu n'ai la mine doru,
Ca doru ti l'ai vendutu
Preste o gradina cu flori,
Si n'ai nici o flóre alésa,
Se puiu in paharu pe mésa.

V.

Me rogamu mandro de tine,
Cá se faci atát'a bine,
Se vini tu pana la mine,
Ca mi-e fórte doru de tine.
De ar fi dorulu vendiatoru,
Eu m'asiu face negutiatoru,
M'asiu pune cu siatr'a'n pragu
Si asiu vinde cu doru si dragu,

